

Додаткова інформація по прес-релізу

Протягом двох тижнів на міжнародних переговорах зі змін клімату в Лімі Україна вимагала повернути невикористані квоти в Кіотський протокол. Дохійська поправка щодо другого періоду Кіотського протоколу (2012-2020), яка була прийнята декілька років тому, більше не передбачає міжнародну торгівлю квотами на викиди та за жодних умов не дозволяє використовувати квоти з першого періоду. Україна досі не може адаптуватися до нових умов боротьби із змінами клімату, які прийняла світова спільнота.

Чому квоти є проблемою?

На початку першого періоду Кіотського протоколу, пост-радянські країни - такі як Росія, Україна, Білорусь та Казахстан – отримали статус країн з перехідною економікою, за яким надавалися певні преференції. В першому періоді Кіотського протоколу (2008-2012) цим країнам дозволялось взяти мету по скороченню викидів вище ніж їх фактичні викиди. Це дозволяло їм без особливих зусиль брати участь в міжнародних механізмах та вільно продавати дозволи на скорочення викидів іншим країнам, навіть якщо ці скорочення були отримані не завдяки цілеспрямованим заходам по скороченню викидів, а через спад економіки.

Перший період Кіотського протоколу закінчився, а вільні квоти на викиди в Україні залишилися. Тому позиція України на другий період Кіотського протоколу була така: зберегти ті квоти, що вже маємо з першого періоду, а в другому періоді взяти таку мету, яка дозволяла б мати ще більше вільних квот.

Однак з прийняттям Дохійської поправки щодо другого періоду Кіотського протоколу ситуація кардинально помінялася - міжнародна торгівля квотами була виключена, а країн з перехідною економікою зобов'язали взяти реальні зобов'язання по скороченню викидів.

Чого міжнародної торгівлі викидами більше не буде?

Коли наслідки зміни клімату стали являти реальну загрозу, під великим політичним тиском розвинуті країни вимушені були відмовитися від міжнародної торгівлі викидами як ефективного інструменту боротьби зі змінами клімату та почати скорочувати викиди на національному рівні. Пріоритет був зміщений від торгівлі викидами до заходів з енергозбереження та розвитку відновлювальних джерел енергії.

Так, з відмовою розвинутих країн купувати викиди, на ринку більше не залишилося потенційних покупців.

Тоді для чого Україна хоче зберегти квоти першого періоду?

Збереження квот першого періоду Україна вимагала для реалізації національної системи торгівлі викидами.

За умовами Асоціації Україна-ЄС за два роки в країні має бути впроваджена національна система торгівлі викидами за аналогією з європейською системою. В неофіційних планах України, об'єднати національну систему торгівлі викидами з європейською системою, з тим, аби потім продавати вільні квоти першого періоду.

Так а чому це є проблемним?

Проблемні моменти полягають в наступному:

1. Національної системи торгівлі викидами в Україні поки не має, і з'явиться вона не раніше 2017 року
2. Переговори про об'єднання європейської та національної систем торгівлі викидами поки не ведуться на офіційному рівні
3. Квот завідомо має бути менше, для того національна система торгівлі викидами працювала ефективно і це стимулювало б підприємства скорочувати викиди. Навіть встановивши амбіційну мету по скороченню викидів на національному рівні, Україна легко й задешево може досягти скорочень за рахунок заходів з енергоефективності та енергозбереження.
4. Європейська система викидів пройшла довгий шлях реформ, аби позбавитися зайвих дозволів на викиди і дозволити системі працювати ефективно. Тому ЄС не дозволить Україні наповнювати ринок вільними квотами на викиди, з якими вони так довго боролися.

Чому тоді Україна відстоює таку безглузду позицію на міжнародних переговорах?

Україна завжди намагалася продавати квоти на викиди, тому зараз їй важко змиритися з новими сценаріями боротьби зі змінами клімату, такі як енергоефективність та розвиток відновлювальних джерел енергії. Тому офіційні делегати продовжують відстоювати стару позицію та досі вважають справою честі всіма способами зберегти квоти для торгівлі викидами

На політичному рівні клімату приділяється дуже мало уваги, а представники уряду мало розуміються на кліматичних переговорах через їх складність. Тому участь України представлена в основному чиновниками та технічними експертами, які всіма силами намагаються проявити свої амбіції як переговорники, відстоюючи сумнівні національні інтереси.